

Inserati se sprejemajo in veljajo tristoletna petič-vrsta: 8 kr. če se tiska enkrat, 12 kr. če se tiska dvakrat, 15 če se tiska trikrat.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedijca, Poljanska cesta h. št. 32.

Vredništvo

je na Poljanski cesti h. št. 32.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati veljajo:

Za celo leto . . .	15 gl. — kr
Za pol leta . . .	8 " — "
Za četrt leta . . .	4 " — "
Za en mesec . . .	1 " 40 "

V administraciji veljajo:

Za celo leto . . .	13 gl. — kr
Za pol leta . . .	6 " 50 "
Za četrt leta . . .	3 " 30 "
Za en mesec . . .	1 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan veljajo 1 gl. več na leto.

Posamezne šte. veljajo 7 kr.

Izhaja vsak dan, izvzemši ne delje in praznike, ob 1/2 6 popoldne.

Kmetom ugodna postava.

Sedanji državni zbor sklenil je že mnogo postav, katerih splošno korist morajo pripoznati celo najbolj zagrizeni nasprotniki večine državnega zbora. Te dni se mu je zopet v pretres izročila postava, ki spreminja § 340 splošnjega, § 453 zahodno-gališkega, § 440 italijanskega in § 450 tirolskega sodniškega reda, in ktera ima zabranjevati, da kmetom in posestnikom zaradi dolgov ne bodo mogli prodajati najpotrebnejših reči. Dotični načrt je izročil zbornici liberalni poslanec Richter, pa podpisali so ga tudi udje Liechtensteinovega kluba, in sedanja večina sploh prav rada pritrjuje tudi nasvetom manjšine, ki zadevajo zboljšanje dosedanjih razmer, bodisi v katerem koli oziru.

Državnemu zboru predloženi načrt določuje, da bo moral tožnik, ako bo tožil, da naj se dolžniku proda premakljivo blago, natančno zaznamovati, ktere reči naj se mu zarubijo.

Od rubežni pa so izvzete:

a) Obleka, posteljno, hišno in kuhinjsko orodje, katero dolžnik, njegova družina in posli neobhodno potrebujejo;

b) živež in kurjava, ki so prej imenovanim potrebni za štiri tedne;

c) eno domače živinče, ki si ga dolžnik izbere, pa krma, ki jo to živinče potrebuje za štiri tedne, ako je to živinče potrebno za preživitev rodbine;

d) reči, ki jih dolžnik potrebuje za osebno izvrševanje svojega poklica, in brez katerih bi ne mogel živeža služiti za-se in za nje, za ktere mora po postavi skrbeti.

Ako je dolžnik poljedelec, je od rubežni izvzeto vse za kmetovanje neobhodno potrebno

orodje in živina, kakor tudi poljski pridelki, ki jih neobhodno potrebuje za seme in za nadaljevanje svoje kmetije, ako te reči od rubežni niso že izvzete kot deli nepremakljivega blaga.

e) reči, ki jih dolžnik potrebuje za opravljanje kake javne službe, ali za oskrbovanje javnih zadev;

f) družinske podobe in pisma, pa šolske reči, ki jih potrebuje družina dolžnikova.

Eksekutivna predaja se mora opustiti, ako ni upanja, da se bode za prodane reči več skupilo, kakor znašajo stroški.

Ako nastane prepir, ktere premakljive reči se smejo prodati in ktere ne, razsojuje svobodno dotična sodnija na prošnjo prizadete stranke, vendar pa je dovoljena dalja pritožba.

Nektere reči v tem načrtu se bodo sicer skoraj gotovo spremenile, vendar pa je postava sama na sebi koristna in bode ljudem gotovo na korist, kadar zadobi veljavo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. decembra.

Avstrijske dežele.

Oproščenih je bilo pred porotno sodnijo v *Ljubnem* (Leoben) na Štajarskem šest delavev, ki so bili zatoženi veleizdaje, kaljenja javnega miru, zaničevanja državnega zbora, vlade i. dr. Zaslišanih je bilo 50 prič, a posebno obteživnega ni bilo zoper nje. Državni pravdnik je zahteval obsojenje. Zagovornik je rekel, da je delavsko gibanje opravičeno in je kazal na to, da so bili zatoženi že pet mesecev v preiskavi. Porotniki so vseh 57 vprašanih zanikali. Zatoženi so bili potem oproščeni vsi.

Iz *Spljeta* prinaša „Tribüne“ dopis, v katerem se bere o pristranskem postopanju na

korist „Irredente“ e. k. avskultanta Kosovića, kakor javnega sodnika, proti drugemu ek. uradniku, ki je odločno avstrijskega mišljenja in se je nadjal, da bode novi predsednik deželne sodnije g. Kapovič, ki je sedaj tja prišel, takim nedostojnostim, ki so bile v Spljetu neki na dnevnem redu, enkrat za vselej vrat zavil.

Gospodarka zbornica bode imela sejo v četrtek 18. t. m. Na dnevnem redu je drugo branje načrta postave, kar se tiče pobiranja davkov, potem tudi stroškovnik za prvo četrtletje 1884, prvo branje postave o novačenju za l. 1884, potem volitev dveh udov.

Namestilna volitev. V Puštriški dolini je bil voljen konservativec dr. Kathrein, odvetnik v Hallu, v državni zbor.

Poljaki bodo vendar le dosegli, kakor kaže, da se bodo gališke železnice odcepile iz osrednja avstrijskih železnic in se bodo zanje napravili v Levovu vrhovni opravični uradi, ki bodo imeli ravno toliko pravice in oblasti, kakor generalna ravnateljstva na Dunaji. Le kar se tiče obračuna, bodo ti uradi poddežani skupnemu obračunskemu uradu na Dunaji. Poljakom se bode s tem spolnila dolgo gojena želja, ki bode domačo obrtnijo in trgovino krepko podprla in povzdignila, kajti sedaj gré na leto po stotisoč na Dunaj za vsakdanje potrebe, ki se pri železnicah potrebujejo, potem pa, če bodo vrhovni opravični uradi v domačiji, se bodo tudi potrebne reči doma naročale, ki se bodo gotovo ravno tako dobro pa ceneje izdelovale, kakor sedaj na Dunaji, kjer so taki izdelki precej dragi.

Klub narodne stranke se snide 16. t. m. v *Zagrebu*, da se dogovori. Tudi klub neodvisne stranke ima ta dan sejo.

Pred sodnijo v *Petrinji* je 11 tožeb zoper 532 oseb iz 47 sel zarad poslednjih nemirov v banalni granici, te dni bode obravnava.

— Na *Ogerskem* vlada velika razburjenost, da je Tisza s svojim predlogom o židovsko-kršćanskih zakonih v gospodski zbornici

Listek.

Kapljica.

III.

Človek je sveder na zemlji. Ako se v kako stvar zamisli, bodi si v telesnem, bodi si v duševnem oziru, ne miruje in kar ne more mirovati prej, da isto stvar dožene; le vrta in vrta, zdaj z roko, zdaj z umom, tako dolgo, da si skrivnost prevrta in nameravano delo dokončá v svojo zadovoljnost. Ker sem jaz tudi človek, imam pa tudi take lastnosti; in naj sem že veliko zvedel od kapljice slapskih, le še nisem zadovoljen in še vrtam dalje in globokeje po kapljici, ali bi me ona ne hotela ali mogla popolno nasititi. — „Veš kaj, draga kapljica slapska! — jaz sem ti sicer hvaležen za to, da mi s svojim trpljenjem in s svojo zmago hladiš trpeče srce; toda še nekaj bi rad od tebe zvedel in sicer to, kakšno plačilo pa dobiš za toliko in toliko trpljenja? — za toliko in tolikih zmag? — ali morebiti celo

nobenega ne? — in bi bilo potem tvoje delo kar prazno delo!“ — pravim kapljici pri slapu in njenim sestricam. — Moja prijateljica pa ni, kakor marsikdo, pri vsakem vprašanju precej nevoljna, ako jo le in le nadlegujem, ampak ravno nasprotno lastnost ima; kolikor večkrat vprem v njo svoje oko, toliko ljubše jej je in vselej mi z veseljem odgovarja. Tudi na to vprašanje mi odgovori z enako njej navadno ljubeznjivostjo in pravi:

Britko je trpljenje bilo
Pač pri slapu skalnem tam!
Sládko dè nam poslávilo
Zmagovalnim kapljicam:

„Mir sreá“ za nami plava,
Ki storile smo dolžnost;
Zvezdica nam on je prava:
„Ž njo ugasne vsa britkost!“

„Mir sreá“ pred nami plava,
Ki hitimo iz vojské;
Zmaga bo za nas pa sprava:
„Da se zlijemo v morjé!“

V morji bomo kraljevalé
Čez nebeški mir sreá;
Sladko bomo počivalé:
„Za plačilo iz vojská!“

Morske ribice veselé
Bodo švigale čez nas,
Večno slavo bomo pele
Stvarniku svetá na glas!

„Da! — Da! — Pač lahko, pač voljno hitite ve, kapljice moje! — v boj in trpljenje, ki imate pred seboj toliko krasno plačilo. Pač morate biti zvesto vdane svojemu Stvarniku, v toliko živi veri hitite brez prenehanja noč in dan h konečni zmagi — k stalnemu počitku“ — si mislim, ko poslušam pesmico o slavi in plačilu kapljice za njen in nje sestric dolgotrajni boj. Kaj pa jaz? — Imam li s kapljico in njeno slavo in mirnim počitkom njenim tudi jaz enako upanje? — enako prihodnost? Da! — Da! — Ravno tako! Za trpljenjem po zmagi obljubljená mi je in čaka me enaka slava, enako plačilo, enaki mirni počitek; — vse, vse takó, kakor prejema kapljica moja v morji. Ko gledam kapljico plačilo, ni mi toraj žalovati; — tudi zavidati nje ne smem zavoljo toliko blagega plačila, ki ga ona s svojimi sestricami v morji prejme za toliko slavnih zmag na predolgem njenem trpljenju-

propadel in govori se, da bode stvar še enkrat obema zbornicama predložena, kajti „Nemzet“ pravi, ako predlog obstoji, obstoji tudi liberalizem, ako pade predlog, pade tudi liberalizem. — No, saj enkrat odkritosrčno izpovedanje!

Ogerski državni zbor je odgoden do 10. januarja 1884.

Antisemitska volitev. V Wartbergu (županije Pužunske) je bil voljen antisemit Franc Rath zoper vladnega kandidata Mihaela Andrassyja. Andrassy je pred dvema dnevoma gotovo mislil, da bode voljen, tedaj se ni prizadeval ničesa, tudi vladni pristaši niso agitovali. Kar nastopi Rath iz Budapešte s programom antisemitskim in protivladnim in je zmagal s 481 glasovi.

Vnanje države.

Srbska vlada izdala je okrožnico svojim zastopnikom po zunanjih dvorih, v kateri odločno povdarja, da se pravi vzroki ravnokar zadušenega vstanka nikakor ne smejo o pobiranju orožja po državi iskati, temveč jim je pravi izvor v inostranstvu. Kje? tega vlada ne pové. Poiščimo ga mi. Ktera stranka je izbudila vstajo? Radikalna. — Komu je ona na inostranstvu prijazna? Avstriji najmanj, kajti to bi ona rajši mrtvo nego živo videla. Temveč pa se srbski radikaleci dobro sporazumejo z Rusijo in ako je bil kak zunanji vpliv merodajen, je od te strani veter potegnil. Da se je vstaja že dalj časa pripravljala, vé vsakdo, kdor je v letih 1880 do letos na Srbskem živel. Ko bi se v Avstriji tako vladi in celo kroni zabavljalo, kakor se je ondi po radikalnih političnih in humorističnih listih, bi že davno noben vrednik ne bil belega dneva drugače gledal, kakor izza omreževih oken Žabjeka ali pa celó z Grada. Na Srbskem je pa vlada vsled ondošnje tiskovne svobode vse dopustiti morala in tako sama sebi neprilicnosti pripravljala, ki so jo letos zadele. Eno dobro pa je imela vstaja za ves srbski narod in to bo, da se odpravi tiskovna svoboda v tem smislu, kakor je bila ondi, kajti oni ljudje niso še za njo politično zreli. Puška je jako koristna reč, ali gorjé, ako jo daš detetu v roke! Vlada v Srbiji misli vpeljati tiskovni zakon, kakor je bil pred vojno in to je bila zmerna cenzura. Le na podlagi te vspela se bode Srbija kviško; bivša tiskovna svoboda bi jo bila pa pod nič spravila.

Neredom v Prekoplji, v onem srbskem okraju, kjer so se svoje dni pod Peko Pavlovičem Črnogorci naselili, bilo je menda geslo: „Živio Karadjordjevič“, kar hoče toliko reči, kakor: „ob tla z Obrenovići“, t. j. sè sedanjo dinastijo na Srbskem. Da niso ti Črnogorci edini, ki javno tako mislijo, smo že večkrat omenili.

polnim potovanji; — kajti jaz zemlje trpin — jaz trpljenja sin imam tudi obljubljen plačilo, ako hočem s kapljicami voljno iti v boj in ondi tudi zmagal bom srečno v svojem boji sovražnike. Ako iz trpljenja po zmagi pogledam v svoje sree, ali! — kako mirno in zadovoljno je ono! — In ako iz trpljenja po zmagi pogledam v nebesa, v Očetovo hišo, odpira se mi vernemu kristjanu v Božji hiši nebeski ono neizmerno morje počitka, kjer imam v miru in v veselji vživati vso večnost, kar si zdaj z voljnim terpljenjem in potrpljenjem zaslužil bom; — kajti mir v sreči in mir v Bogu bode moje dvojno plačilo za zmago v vojskovanju. To mi pravi skušnja, to mi pripoveduje Bog. — In v tolikem upanju zapojem ves vesel:

„Mir sreča“ je meni plača

Za plačilo že sedaj,

„Mir sreča“ — nebes palača,

Bo plačilo vekomaj.

In potem, o Bog presveti!

Vekomaj, kar bodeš moj.

Jaz pa, — stvar — v ljubezni vneti

Združil bom se ves s teboj!

Ljubljanski.

„Journal de Rome“ pravi, da sv. oče niso še dobili vradnega naznanila o **obiskovanju nemškega cesarjeviča**, tedaj so vsa naznanila, kaj mislijo papež v ti zadevi storiti, še prerano med svet poslana. Kaj je tedaj resnično, ker se danes to, jutro kaj drugega objavi?

V pruski poslaniški zbornici so se britko pritožili poljski poslanci proti pruski samovoljnosti gledé postopanja nasproti poljskim vradnikom. Poslanec dr. Jezdevski se pritoži, da se sodniki poljske narodnosti na Poznanskem navadno pri povišanji prezirajo, da se zastojnikom le malo kje dovolijo notarijati, ako so poljske narodnosti, tim rajše in bolj pogostoma po onim nemške narodnosti, in tudi naslov, „pravni svetnik“ se nobenemu Poljaku ne podeli. Vendar pa ima poljski narod pravico zahtevati, da se mu dajo uredniki, ki ga bodo razumeli in ktero bo on razumel. Poljaki se ne bodo več le s frazami in čenčami zadovoljili, oni hočejo sedaj svoje pravice.

Iz Berolina ima „Köln. Ztg.“ dopis, ki pravi: Akoravno se govori, da pojde cesarjevič le iz vlnudnosti v Vatikan, vendar se to prav različno tolmači. Nekteri mislijo, da je porazumljenje doseženo s tem, da se bosta nadškofa Ledohovski in Melhers odpovedala škofijama, potem je doseženega nekaj za obe stranki (modus vivendi), kakor to naznanja cesarjevičevo pismo l. 1878. Drugi pa pravijo, da se imajo poprej pobotati, potem bode Rim prijenjal. (No, ker nihče ne vé pravega, za to se pa toliko ugiblje. — Ni treba si veliko glave beliti, Rim bode prijenjal takoj, ko bode videl, da je pruski vladi resna volja, a zarad gnjilega miru ne bode izdal načel.)

Nemški katoličani se nadjajo najboljših nasledkov od pohoda nemškega cesarjeviča pri sv. Očetu. Iz tega vzroka pretrgal je tudi nemški centrum v Berlinu svoje seje, v katerih hočejo zopet cerkveno-politične paragrafe k življenju obuditi, ter se bodo še le potem nadaljevale, ko se bo že videlo, kaj bodo posledice cesarjevičevega obiskovanja pri sv. stolu.

Na Francoskem vnel se je zopet ljut boj med legitimisti in orleanci. Glasilo legitimistov „Gazette de France“ vedno še neče splošnega prava glasovanja priznati in drugi orleanistovski listi se tudi še vedno zdaj v tem zdaj v onem obziru nad grofom Parižkim spodtikajo. „Soleil“, glasilo orleanistov, pravi: „Monarhija je le tedaj mogoča, ako bode ustavna, času primerna in narodna, kajti nobena vlada se ne bo na francoskem vzdržala, ako ne vpelje demokratičnega splošnega glasovanja. Naj že bo Francoska republika, cesarstvo ali pa kraljestvo, le eno je potrebno in to: enakost pred postavo in enakost pri volitvah.“

Iz Pariza, 13. decembra. V soboto bode kabinet določil, koliko se ima zahtevati za tonkinsko armado prvo polovico l. 1884, kar je bilo dosihmal privoljenega sega le do konca l. 1883. Kabinet bode prevdarjal, gre li poslati kje nove pomoči? — Markis Tseng je sprejel enako drugim diplomatom povabilo na diplomatski obed v dan 22. t. m. pri ministerskem predsedniku Ferry-u. — Starešinstvu se ima danes predložiti načrt stroškov za Tonkin, kar je bilo že privoljeno v poslaniški zbornici.

„Vedomosti“ naznanjajo, v Vladivostoku bode posebna komisija pod predsedništvom vojaškega gubernatorja izdelala načrt za **vtrdbo mesta Vladivostoka** in pristranišča od suhe zemlje in tudi od kraja tako imenovanega ruskega otoka.

Ruski veliki knez Pavel je šel na kroveti „Svetlana“ v Atene.

Iz Aleksandrije poročajo „Daily News“, da je egipčanski denarni minister 100 lib. strlg. za v vojsko Sudanu odločil. V Aman ima priti posadka angleških vojakov. Preko Carigrada se javlja, da je nagredovanje Mahdijevo razburilo vstanek v Hedšas-u in v Yemen-u (v Arabiji). Vstaši se prikazujejo v večem številu in so pretrgali zvezo med Meko in Džedo. Gubernatorju iz Hedšas-a dohaja na njegovo zahtevanje 8 pomočnih batalijonov iz Bagdad-a

in iz Knete. Porta si bode prizadevala zaprečiti občenje med Sudanom in Arabijo.

Najnovejše novice iz **Egipta** donasajo poročilo o poslednjem krvavem boju med Egipčani in „lažnjivim prerokom“. 720 mož zapustilo je 2. decembra Suakim ter se vzdignejo proti ustašem; od vseh 720 vrnilo se jih je zvečer le 45, vsi drugi padli so pri Tamanvehu 20 milj od Suakima. (Kadar se tu o miljah govori, naj se razumejo angleške milje po $\frac{1}{4}$ ure.) Ona četa je bila sestavljena iz 200 bašibozukov, 500 zamorcev, 15 častnikov in 20 konjikov, kateri so napravili dva četeterokola. Sovražnikov zagnalo se je nad nje več ko 3000. Najprvi zbežali so bašibozuki, ter tako zamorce v nered pripravili, ki so se jako hlabro bili. Ko jim je pošlo streljivo, obrnili so po navadi naših Janezov puške, ter so s kopitom neusmiljeno bili okoli sebe. Popadali so večinoma smrtno zadeti od sulie, proti katerim se niso mogli varovati. Med tem, ko se je ta hrabra četa za smrt in življenje nevstrašeno borila, sedel je križem nog Mahmud Tahir s 1200 možmi v Suakimu, in se ni zmenil, da bi bil prišel obkoljenim na pomoč. Ne dolgo poprej popustil je stotnika Mokrieva na cedilo! Kdo vé, kaj bo naredil s Suakimom? Deželani vhaajajo trumoma k lažnjivemu preroku. Da Suakim še stoji pod egipčansko oblastjo, vzrok so edino le žrela angleških topov, ki tik Suakima v rudečem morji na priložnost prežé, kedaj da bodo jela vsipati smrt in pogubo na Mahdija in njegovo druhal.

„New-Jork Herald“ naznanja iz **Hongkong-a** dne 12. t. m. da se vse pripravlja, Kanton vtrditi zoder napad. Iz severja prihajajo vojaki dan na dan. — Viši mandarinji so rekli, Kitajsko hoče varovati tujce po vsaki ceni. 11. t. m. je prišel v Hongkong angleški admiral, da bi pripravil barke na vsak mogoč slučaj.

Izvirni dopisi.

Iz ljubenske okolice, 12. decembra. (*Zanemarjena odgoja.*) Človeka groza obide, ko bere sem ter tje v časnikih, kaka hudodelstva že mladi ljudje, — da celó otroci — doprinašajo. Taki zločini so jasen dokaz, kake slabe nasledke ima zanemarjena odgoja pri otrocih. Tak sad pokazal se je pri dveh tako slabo izrejenih dečkih pred kratkem v Gobovci pri Podnartu. — Mali Tinek, 12letni deček iz Železnikov in njegova še mlajša sestra, zadeneta koške ter neseta sama čez Jamnik na Kropo in na Posavec drožje na prodaj. — Ker jih ne moreta vseh spečati, se napoti fant sam skozi Gobovec v Podbrezje; tam proda deček v eni hiši drožja, tako, da je imel denarja 1 gl. 60 kr.

Vesel zadene fantek prazen koš ter jo maha po cesti, nič slabega sluteč, nazaj skozi Gobovec proti Posavecu. — Kar na mah pa skočita dva fantalina nanj, ga zgrabita, vržeta na tla ter zahtevata denar od njega. Eden mu nastavi nož na prsi ter mu žugaje reče: Denar, ali pa dušo. — Prestrašen fantič, se vé, da se ne brani in vzameta mu menda 1 gl., krajcarje sta mu pustila. — Ko fantič ves prestrašen pride do svoje sestrice in sorodnikov na Posavec, prideta ravno žandarja in ko zvesta od fanta, kaj se mu je pripetilo, hitita za mladima hudodelcema in še tisti dan sta jih imela.

Bila sta dva brata, starejši komaj 15 let in drugi še manj star. Prišla sta pred kratkem iz ječe, kjer sta bila zaprta zaradi tatvine. — Potepala sta se sedaj sem ter tje in pred kratkem bila v Železnikih, od koder ju je tudi Tinček poznal in tako mu je bilo moč žandarjema ju ovaditi. — Pred kratkem bila sta mlada tatova, sedaj sta že mlada roparja — pozneje

pa znata biti roparska morileca. Kaj pa sta bila, predno sta postala tatova? — bila sta mlada — berača, izučena od svojega lastnega očeta. — Oče bil jima je nek tesar, doma iz ovsiške fare, ki se je držal v tej okolici; ni posebno rad delal in tudi otrok ni tega učil, ampak ju se saboj vodil, kader je šel na brno. — Dopovedovali so ljudje, da mesto ju dati v šolo ali v delo, vzel ju je seboj na beračenje in enkrat v krčmo pridši, ponudil je frakelj prvo otrokoma. Ko ga eden ni hotel nastavit, se izrazi proti ljudem: Ta ga pije, ta, oni pa ga neče, ne morem ga do tega pripraviti. Sedaj je mrtev, sinova pa rodita sad žalostne izgoje ljudem v strah.

Iz mladih beračev se izredijo največkrat potepuhi, — naj bi vendar stariši sami beračili, ako delati ne morejo, otroke pa dali učiti delati.

Z Dolenjskega, 14. dec. (Stric kosmatin.) Te dni, ko je postalo bolj mrzlo od prejšnjega časa, se prikadi v Banjološko na Dolenjskem stric kosmatin „očka medved“. In kdaj? Bilo je ob 11. uri dopoldne; „očka medved“ je moral biti bolj „elegantnega“ rodu in si je morda mislil, da se mu vsakako spodobi nekaki „gabelfrühstück“ in jo v ta namen naravnost vreže memo farne cerkve, češ, tu blizo se bo že kaj dobilo. Možato hlača, kakor bi klical: „Le v kot; zdaj mi gremo!“ Toda skušnja je zdaj pokazala, da tudi „očetu kosmatinu“ zamore srce „v hlače pasti“. In tudi malo je manjkalo, da „mož“ ni zgubil srca in hlač. Kaj neki je bilo? Ko „očka“ mirno in ponosno hlača memo farne cerkve, sproži se in vdari v istem trenutku ura v zvoniku in bije 11 dopoldne. Ko bi „očku“ pod repom zasmodil, tako se revež ustraši; čez prvi bližnji plot skoči in piha ter piha po bregu navzdol v bolj varno zavetje, da bi bil gotovo hlače zgubil, ko bi mu jih ne bi bil Bog Stvarnik popolno varno prikrpal — temu „strahopetu“. In kaj je storil, ko je prikršal v varni kraj? Zraven sicer nisem bil, pa skoraj bi smel trditi, da je šel „očka kosmatin“ zaradi strahu nekaj „vode popit“. Ta resnični slučaj si bom prav dobro zapomnil. In zakaj? Služboval sem pred nekoliko leti pod „Gorjanci“, v katerem kraji so bili medvedje in volkovi ne ravno redka prikazen. Mnogokrat me je službena pot o vsaki uri podnevi in ponoči po onih zopuščenih bregovih peljala; vedno sem imel polne žepe papirja, v mislih, da bom takemu neprijetnemu tovarišu, ako bi se prikazal, pod nosom zasmodil urno ogenj in ga odpodil, ter sebe rešil. Zdaj — hvala Bogu! — pa znam bolj sredstvo! — Uro si bom naročil, in sicer tako, da bo bila, in ako mi pride „očka kosmatin“ kterikrat nasproti, jo bom sprožil; „očka“ bo cvrinal, jaz se bom pa smejal! Istina!

Domače novice.

(Za kranjsko trgovinsko in obrtnijsko zbornico) bo prihodnje leto nekaj novih ali dopolnilnih volitev, zapisniki volilcev so na ogled od 23. decembra t. l. do 6. januarija 1884 in to za volitve v trgovinski in tretji oddelek obrtnijske skupine pri davkarijah, za prvi in drugi oddelek obrtnijske skupine (velike obrtnije in rudarstva) pri okrajnih glavarstvih, zapisniki vseh ljubljanskih volilcev pa pri mestnem magistratu v Ljubljani. Pritožbe zoper te zapisnike se naj podajajo pri dotičnih uradih ali pa naravnost pri volilni komisiji v Ljubljani na Bregu št. 6 v II. nad-

stropji. Pismenim pritožbam bodi napis: „Volilni komisiji trgovinske in obrtnijske zbornice v Ljubljani“. Pisma taka so poštnine prosta, ako se na-nje zapiše: „V volitvenih zadevah“. — Na to bodijo opozorjeni naši rojaki s pristavkom, da naj te volitve ne pusté v nemar, ker je važna za obrtnijo in trgovino.

(Matica Slovenska.) Milostivi knez in škof tržaški, dr. Ivan Glavina, so blagovolili pristopiti med ustanovnike „Matice Slovenske“. Slava blagodušnemu podporniku slovenske književnosti! O.

(O Sokolovih veselicah) došel nam je prijazen opomin, naj bi slavni odbor pogledal časih tudi v cerkveno pratiko, in svojih veselie ne nastavljal ravno v postne dni, kakor 7. dec. pred velikim praznikom Marijinim ali 22. dec. na kvaterno soboto, kajti javaljne ima sedaj v prepovedanem času za take dni potrebno oproščenje, da ne bi se godilo kako pohujšanje. V tacih zadevah so Slovenci jako občutljivi. Pa brez zamere!

(Slape in led) je videti zdaj pred kazino. Če se solnce upre v streho, začne kapljati z nje, zvečer pa se naredijo pod žlebovi ledeni curki, ki zjutraj kapajo na memo gredoče. Spodej na tleh pa zmrzne voda, da je pravo praveato ledišče, toraj preti pešcu nevarnost od zgorej in spodej. Ker pa ravno tu hodi podnevi in ponoči veliko ljudi, bilo bi dobro, če bi se to kaj zboljšalo. V hudi zimi visé tu s strehe ledeni curki tako težki, da bi bil tisti, na kterege bi tak curek padel, gotovo hudo poškodovan.

(Ledišče ali drsišče) na mestnem travniku pod „Turnom“, kjer se je lani gospoda drsala, se letos kar noče narediti, vsa tje napeljana voda zgine v zemljo. Vzrok temu so najbrže miši, ki so zemljo ob železnici prerile. Zdaj vozijo tje glino, da bi z njo vtrdili in zamašili tla, pa vspela še ni videti. Najbrže bo morala gospoda letos drsati se le na „Kernu“.

(Učiteljski službi) razpisani ste v Podragi in Budanji po 400 in 450 gld. Prošnje do 15. jan. 1884 pri c. k. okr. šol. svetu v Postojni.

(Popravek.) V včerajšnjem „Slovcu“ na drugi strani proti koncu pod naslovom „Laške novine“ naj se čita: Med pruskim cesarjevičem in našim avstrijskim cesarjem je velik razloček i. t. d.

Razne reči.

— Duhovske spremembe v nadškofiji goriški. Č. g. Hilarij Zorn, do zdaj začasni učitelj veronauka na c. kr. realki v Gorici, postal je stalni učitelj za isti predmet na istem učilišču. — Č. g. Jože Schauli, rojen 3. februarja 1803 v Šentpetru pri Gorici, duhovni pomočnik od nekđaj prav tam, stopil je v stalni pokoj. — Č. g. Blaž Glavina, do zdaj drugi katoliški dušni pastir v kaznilnici v Kopru, postal je prvi in č. g. Anton Legović, do zdaj konsistorijalni kancelist in župnijski kaplan v Poreči, drugi dušni pastir v imenovani kaznilnici.

— Imenovanje Baron Heinrich Konrad-Eybesfeldski, naučnega ministra sin, imenovan je za ministerijalnega podtajnika v trgovinskem ministerstvu.

— Slovstvo. Pastir Duhovni, časopis duhovščine československe, je nastopil svoj IV. tečaj z očitnim spoznanjem, da se je dobro vstanovil, in da hoče pogumno zvrševati nadalje svoj namen. Kakor je nekterikrat že bilo povedano, ima v treh rezdelkih pridige, homilije, osnove, priložnostne govore; razprave znanstvene iz pastirstva; iz cerkvenega življenja; naznanila in presodbe koristnih knjig duhovskih itd. Izhaja v Pragi v mesečnih zvezkih,

stane celo leto 4 gold., vredeuje ga s pomočjo mnogih duhovnih bratov dr. Nik. Karlach, kanonik Višegradski, zaklada in tiska pa tiskarna Cirilo-Metodova. V sličnem smislu prikaže se nam Slovcem „Duhovni Pastir“ o novem letu, kteremu bodi sreča tako mila, kakor starejšemu bratu českemu!

Z dějin křestanství mezi Slovany, t. j. „Iz zgodovine krščanstva med Slovani“, je novo delo česko, te vrste prvo, katero spisuje J. Ježek, katehet na Šmihovem v Pragi, tiska in zaklada pa Benediktinska tiskarna v Brnu. Delo to ima biti poklonjeno za tisučletni spomin smrti sv. Metoda, slovanskega aposteljna, za l. 1885. Osnovano je na dva dela (à 2 gold.) ali 10 sešitkov (à 30 kr.); v prvem kaže se zgodovina krščanstva med Slovani južnimi (Slovenci, Hrvati, Srbi, Bolgari), v drugem med severnimi (Rusi, Čehoslovani, Poljei, pa Srbi Lužiskimi). Donašati ima skupne obraze, iz katerih se pojasnjuje občna zgodovina. Došla sta nam prva dva zvezka. V prvem sešitku ali zvezku je najprej kratek pregled Slovana v poganstvu. Nato se opisuje krščanstvo pri Slovencih (str. 33—131), vzladi po misijonarjih, redovnikih in redovnicah, in vmes obširniše slavna škofa Tomaž Hren pa Anton Martin Slomšek. V drugem sešitku (str. 132—276) razlaga se, kako je krščanstvo došlo Hrvatom, borbe med katoliki in staroverci, Bogomili, dobrotno delovanje mnogih redov v vseh dobah, naposled obširno o zaslugah biskupa J. Strosmajerja. Na koncu so naštetih viri, iz katerih je posnemal pisatelj, vrli katehet J. Ježek.

Illustrované dějiny literatury všeobecné, spisuje V. Petrů, zalaga V. Steinhäuser v Pilznu, dospelo so do 28. sešitka (à 45 kr.), v kterem se opisuje književna povestnica anglikanska v dobi četrti, in se kaže celó Slovcem znamenita pisalec: Walter Scott (tudi v sliki) in lord Byron (Bair'n), r. l. 1788, † l. 1824 (pr. Parizina, Mazeppa, Hebrejske melodije itd.)

„Čech“ je katoliško-političen list, dnevnik česki, kolikor vemo, med vsemi slovanškimi dnevniki doslej najbolje vredovan, letos že XV. tečaj, izdaja društvo sv. Václava, če-gar odbor — sedmorica — z gosp. proštom V. Štulecem na čelu ga vlada, stane 15 gld., in je vreden, da se priporoča vsakemu, kteri umé česki. Sprva so se mu posmehovali, še celó muogi duhovniki so ga prezirali, učitelji celó psovali itd., a sedaj ga pridno prebirajo in dostikrat iščejo tudi liberalci. Dobro blagó se hvali samó.

— Pravda nadvojvode Albrechta. Ferdinand, kralj obeh Sicilij, zaročil se je po smrti prve žene z nadvojvodinjo Marijo Terezijo, sestro nadvojvode Albrechta. V ženitvanskem, na Dunaji l. 1836 narejenem pismu določil je Ferdinand II., da dobi njegova žena v slučajih njegove smrti vsako leto 60.000 dukatov, ki so zagotovljeni z državnimi posestvi, in ki jih plača kraljeva blagajna Sicilijanska. Ako bi pa kraljica — vdova ne hotela stanovati na Sicilijanskem, dobi vsako leto le 24.000 dukatov. Leta 1859 je umrl Ferdinand II. in vdova je dobila plačo do konca julija 1860. V Napoli nastal je upor, Burboni so bili pregnani in kraljica je pribežala na Avstrijsko, pozneje v papeževo državo. Italijanska vlada ji ni hotela dolžnih tisučev plačevati. L. 1867 umrje kraljica Marija Terezija v Albanu pri Rimu, potem, ko je malo prej postavila svojega brata za izvrševalca poslednje volje. Tedaj 16 let že toži nadvojvoda italijansko vlado, ker noče plačati tega, kar bi imela plačati že njegovi ranjci sestri. Državni zbor italijanski je tožbo enoglasno zavrgel, in se je skliceval na to, da je bil dogovor iz leta 1836 privatnega značaja in veljaven le za rodovino burbonsko, dokler je vladala na Sicilijanskem.

— Zbor kardinalov. Letos je umrlo 5 kardinalov. Izmed sedaj živečih je najstarejši angleški kardinal Neumann (83), za njim pa pariški nadškof Guibert (81). Čez 70 let je starih 27, čez 60 let 14, čez 50 let 15. Najmlajši je kardinal Czacki (49). Najdelj časa kardinal je pa praški nadškof Schwarzenberg, jedini, ki je bil imenovan še od papeža

Gregorja XVI.; on je tudi najdalje časa škof med vsemi sodostojanstveniki na celem svetu. Čez 27 mesecev obhajal bo — če mu Bog zdravje dá — petdesetletnico, odkar je škof, čez 8 let pa petdesetletnico, odkar je kardinal.

— Vsak obiskovalec cerkveno-historične razstave v Draždanah dobil je pri vstopu nemško pisani listek, na katerem je stalo, da je dobil popolnoma odpustek. S tem so zasramovali katoliško cerkev in njene ustanove. Ko je pa prišla kraljica, ki je katoliškega veroizpovedanja, so naenkrat bili vsi listki skriti in reditelji so stali kakor otroci, ki pričakujejo od učitelja kazni z leskovko.

— Prostožidarji in Rim. Dne 25. m. m. bil je v Milanu shod vseh prostožidarskih lož, ktere so sklenile, boj proti katoliški cerkvi brez prenehanja in z vsemi močmi nadaljevati. Prazno delo! Vse peklenške moči je ne morejo premagati, koliko manj prostožidarji!

— Spominek kralja Viktorija Emanuela v Pantheonu bo visok tako, da mora na vse strani na prostem stati. Ali bodo cerkev s tem proglasili za oskrunjeno, ali bodo cerkveno predstojništvo le oporekalo, še ni znano. — Kaj porekó na to starinoslovci in umetniki, je skoraj tukaj postranska stvar, a tistim, ki se toliko poganjajo za ohranitev spominkov iz klasične dóbe, je sedaj prilika oglasiti se zoper pačenje stavbe, ki je sijajno spričalo nekdanje umetnosti zidarske.

Telegram „Slovenca“.

Budapešt, 14. dec. Poslanca Hoitsy in Almasy sta imela dvoboj na pištole. Sreljala sta po dvakrat in vsak je bil nekoliko oprsnen.

Rim, 14. dec. Da bi nemški cesarjevič obiskal papeža, še principijelno ni sklenjeno. Odločitev prepuščena je princu.

Barcelona, 14. dec. Nemški cesarjevič je vsled telegrama z Berolina skrajšal svoje bivanje tu in se odpelje še danes proti domu.

Vabilo na naročbo

„DUHOVNEGA PASTIRJA“.

Vsled prenehanja „Slovenskega Prijatelja“ v Celovcu bode z novim letom jel v Ljubljani izhajati „Duhovni Pastir“. Prihajal bode v zvezkih, — najmanj po tri pole — proti koncu (vsaj do 25.) vsacega meseca za naslednji mesec.

Prinašal bode pridige ali pa homilije za nedelje in praznike celega leta, časih tudi osnove in posamične govore za posebne prilike, potem homiletična zrna, t. j. izgled, prilike in drugo za izdeljavo govorov porablivo blago; tudi o koristnih knjigah bo kaj spregovoril in prilično ktero rekel o kaki drugi zadevi duhovnega pastirstva. Po potrebi in zahtevi gospodov pisateljev in naročnikov smo pripravljene list šeasoma še kaj razširiti.

Vljudno vabimo častito duhovščino po vseh slovenskih pokrajinah, čeravno za slovensko književnost že sicer tolikanj daruje, naj ne prezre tudi tega lista, ki je v prvi vrsti njej namenjen; brez požrtvovalnosti se itak nikjer nič posebno vspešnega ne doseže; zlasti pa mora list, ako hoče častno izhajati, imeti dva trdna stebra: naročnike in pisatelje. — Naročnina ostane, kakor je bila dozdaj „Slovenskemu Prijatelju“, tudi „Duhovnemu Pastirju“ 4 goldinarje na leto, in naj se pošilja katoliški bukvarni, ki je prevzela založništvo in opravišništvo. Častiti gospodje, kateri so blage volje naš list tudi v duševnem

oziru podpirati z dobrimi govori in spisi, naj se obračajo do č. g. Ant. Kržiča, kateheta v nunskih solah v Ljubljani, Kongresni trg št. 16. — Da bo mogel „Duhovni Pastir“ biti res dober pastir in kos svoji nalogi, prosimo obilne vdeležbe in krepke podpore.

Vredništvo in opravišništvo.

Tujci.

13. decembra.

Pri **Maliči**: Alfonz Pavich pl. Pfaenthal, c. k. dvorni svetnik, iz Zadra. — Gustav Sundheimer, kupec, iz Frankobroda. — A. Nadler, S. Werthheimer, Karl Splavik, kupei, z Dunaja. — Žiga Friedrich, kupec, iz Štajarskega. — Marija Rizzoli, kupč. soproga, iz Rudolfovega.

Pri **Stonu**: Alojzija Walbach, gled. igralka, z Dunaja. — J. Obkircher, kup. potovalec, iz Grada. — Josip Trautmann, kupec, iz Grada. — Adolf Schäfer, iz Maribora. — Globočnik, posestnik, iz Železnikov. — Kat. Podkrajšek, zasebnica, iz Godoviča.

Dunajska borza.

14. decembra.

Papirna renta po 100 gl.	79 gl.	15	kr.
Sreberna „ „ „	79	70	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	98	65	„
Papirna renta, davka prosta	93	80	„
Ogerska zlata renta 6%	120	40	„
„ „ 4%	87	70	„
„ papirna renta 5%	85	30	„
Kreditne akcije	160 gl.	283	—
Akcije anglo-avstr. banke	120 gl.	107	—
„ avstr.-ogerske banke		837	—
„ Länderbanke		107	50
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu		615	—
„ državne železnice		311	75
„ Tramway-društva velj. 170 gl.		218	—
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	121	25
4% „ „ „ 1860	500	134	70
Državne srečke iz l. 1864	100	167	—
„ „ „ 1864	50	166	50
Kreditne srečke	100	172	50
Ljubljanske srečke	20	23	—
Rudolfove srečke	10	19	25
5% štajarske zemljišč. odvez. obligac.		104	—
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice		103	—
„ „ Ferdinandove sev.		104	50
London		121	—
Srebro		—	—
Ces. cekini		5	72
Francoski napoleonid.		9	60
Nemške marke		59	35

Prav lepo in okusno vezane

Missale Romanum,

(oblika mali folio).

izdaja Pustet-a v Reznem (1882),

posebno priporočamo

za sv. maše o bližnjih božičnih praznikih.

Ta knjiga ima prav pripravno obliko, trden papir, ter čist in razločen tisk.

Cena: v rudečem šagrinu vezana z zlato obrozo 25 gold., s pozlačenimi platnicami 30 gold., ravno take s posrebranimi okovi 37 gl. 50 kr., s pozlačenimi okovi 45 gl., posebno okusno v telečjem usnji vezane (temno-zelene barve) z lepo okinčanimi okovi 80 gl. itd. itd. (3)

Katoliška bukvarna

v Ljubljani.

Najboljše strune

za citre, kitare in gosli

iz znane tovarne (1)

Bratje Kirchner-jevi na Dunaji

dobivajo se v Ljubljani edino le pri

Vaso Petričič-u.

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot pouarejeno.

Varstvena znamka

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliču,

je odločno najboljše zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahvalo. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zdravila.

Gospodu J. pl. Trnkoczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezn na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezvpešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročil. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila opostili mučnih bolečin. S popolnim pričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezn priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug,

(21) posestnik v Smarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborno zoper bramora, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnjenih udih, skazenem želodecu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkoczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Priznано nepokvarjene, izvrstne

voščene sveče

izdelujeta (1)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

V Št. Lorencu ob Teminici

lahko nastopi kaki (2)

deficijent ali penzionist

dobro začasno službo, ni pa potrebno, da bi moral biti iz ljubljanske škofije. Imel bo ob nedeljah in praznikih eno opravilo in kaj malega spovedovanja. Za to bo imel prosto stanovanje, hrano, drva za kurjavo in v jeseni prosto biro. Zrak in kraj sta zdrava. Kdor želi sem priti, naj se nemudoma pismeno obrne do ondotnega župnika Ant. Hočevarja.